MB20222

RE:GENERATE

Arhitektura kao katalizator promene

Šta ako ekoton počinje tamo gde arhitektura prestaje da bude konkretna fizička struktura, već postaje jasan sistem odnosa, procesa i promena? Gradovi, sela i priroda koji nas okružuju poseduju sve veći broj ruina. Mesta koja je čovek iscrpeo, napustio ili uništio. Upravo ta ruina može postati početna tačka koja generiše promenu. Naš projekat predstavlja katalizatora te promene. Umesto brisanja postojećeg, polazimo od onoga što je već prisutno. Struktura, materijal, vegetacija, životinjske vrste i tragovi korišćenja. Projekat ne definiše jednu konačnu formu, već niz pravila primenljivih na različite sisteme.

1. Projekat ne briše postojeće, nastavlja ga
2. Projekat dodaje minimum arhitekture, a pokreće maksimum procesa
3. Novo mora jasno da se razlikuje od starog
4. Intervencija mora istovremeno služiti čoveku i nečemu što nije čovek
5. Čovek nije centar projekta
6. Deo prostora mora biti nedostupan čoveku
7. Projekat nikada nije završen, on evoulira kroz vreme

Uspostavljanjem jasnih pravila stvaraju se mogućnosti za različite odgovore u zavisnosti od konteksta. Projekat istražuje tri karakteristična ekotona. U gradu je odabrana napuštena struktura kompleksa Rodić u Novom Sadu, čiju je ruinu već počeo da prisvaja novi ekosistem, kolonija belih roda. U selu je odabrana vetrenjača u Gospođincima, struktura koja je izgubila svoju prvobitnu funkciju, ali zadržala snažnu vezu sa stanovnicima. U prirodnom okruženju odabrana je Borska reka, ekosistem čiji je kontinuitet narušen posledicama industrijske eksploatacije.

Za sve novoprojektovane strukture koristi se **CREDO beton sa redukovanim ugljeničnim otiskom**. Izbor materijala proizlazi iz regenerativnog karaktera projekta: omogućava formiranje jedinstvenog i jasno prepoznatljivog sistema novih intervencija, uz značajno smanjenje emisija CO_2 u odnosu na konvencionalna betonska rešenja.
U površine rampi, platformi i glavnih pešačkih putanja integrišu se **kinetički moduli** koji energiju ljudskog koraka pretvaraju u električnu energiju. Proizvedena energija koristi se lokalno za napajanje senzora i sistema za praćenje mikroklimatskih i ekoloških promena. Na taj način čovek nije samo korisnik prostora već njegovo prisustvo postaje deo regenerativnog procesa.

Tri lokacije ne predstavljaju tri nezavisna projekta, već testiraju hipotezu koju ovaj rad postavlja.

Isti skup arhitektonskih pravila može, primenjen na različite degradirane kontekste grada, sela i prirode, generisati različite ali međusobno povezane procese prostorne, ekološke i društvene regeneracije.

Lokacija Rodića postavlja se kao primarni poligon istraživanja, na kojem se razvija osnovni sistem pravila, dok se na preostale dve lokacije proverava njegova prilagodljivost različitim prostornim i ekološkim kontekstima.

izvor: Gradnja.rs
foto: Nenad Mihajlović

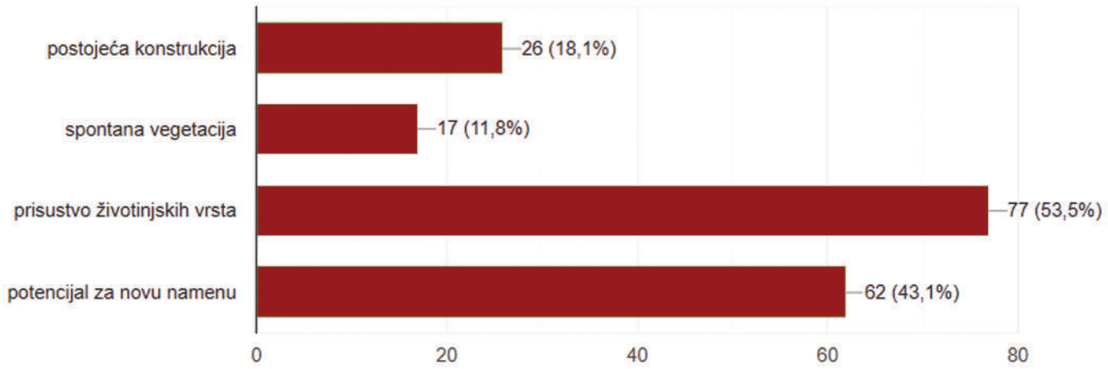

izvor: Gradnja.rs
foto: Nenad Mihajlović

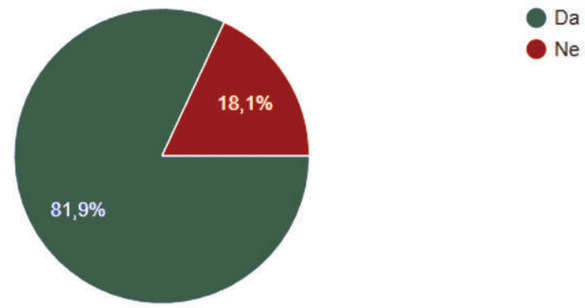
Specifičnost lokalnog ekotona proizlazi upravo iz susreta izgrađenog i prirodnog, napuštenog i novonastalog, čime lokacija predstavlja pogodan poligon za ispitivanje mogućnosti regeneracije kroz minimalnu arhitektonsku intervenciju.

U okviru rada sprovedeno je anketno istraživanje na uzorku od 144 ispitanika usmereno na lokaciju napuštenog objekta Rodić u Novom Sadu, kao primarnog poligona za razvoj sistema projektantskih pravila. Istraživanjem su ispitani percepcija postojećeg prostora, njegove prepoznate vrednosti i potencijali za regeneraciju, kao osnova za razvoj pravila čija se primenljivost dalje proverava na različitim degradiranim kontekstima.

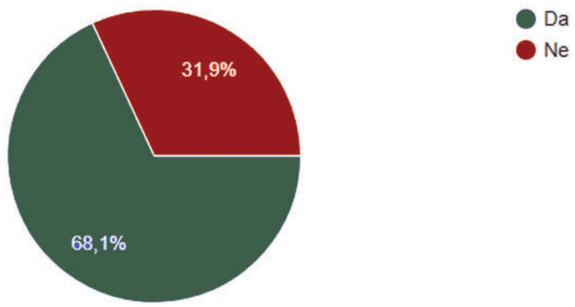
Šta smatrate najvrednijim elementom ovog prostora?

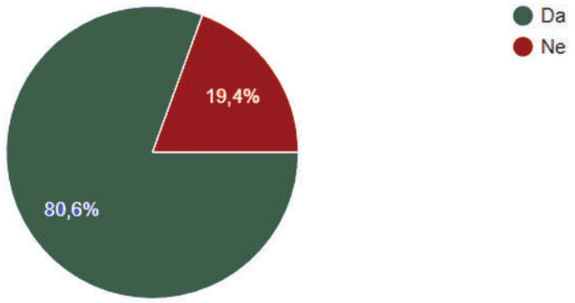
Da li prisustvo biljnih i životinjskih vrsta u napuštenom objektu treba da utiče na način njegove buduće transformacije?

Da li smatrate prihvatljivim da deo napuštenog prostora ostane nedostupan ljudima radi zaštite drugih vrsta?

Da li ruina može postati osnova novog ekosistema, umesto prostora koji je potrebno ukloniti?

Šta biste sačuvali, promenili ili prepustili prirodi na ovoj lokaciji?

“nova namena koja neće ugroziti životinje na ovoj lokaciji”

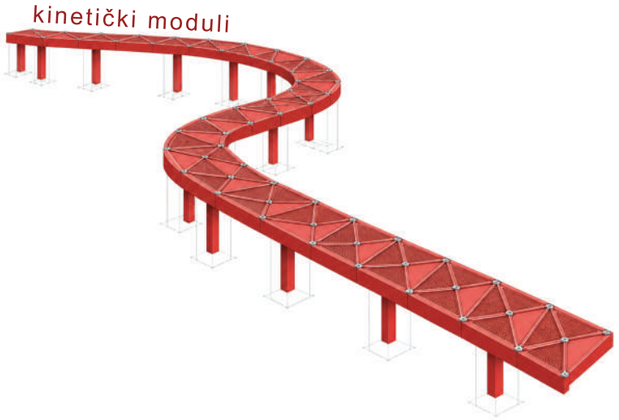
“Ove rode su mi fascinantne. Nasle su svoj dom!”

“Napravila bih neki bio park. Postojecu floru i faunu zadrzati uz integraciju sadrzaja u skladu sa postojecim stanjem. Uvesti staze za setanje, igralista, kulturne sadrzaje. Mesto bi moglo postati nesto kao bio centar”

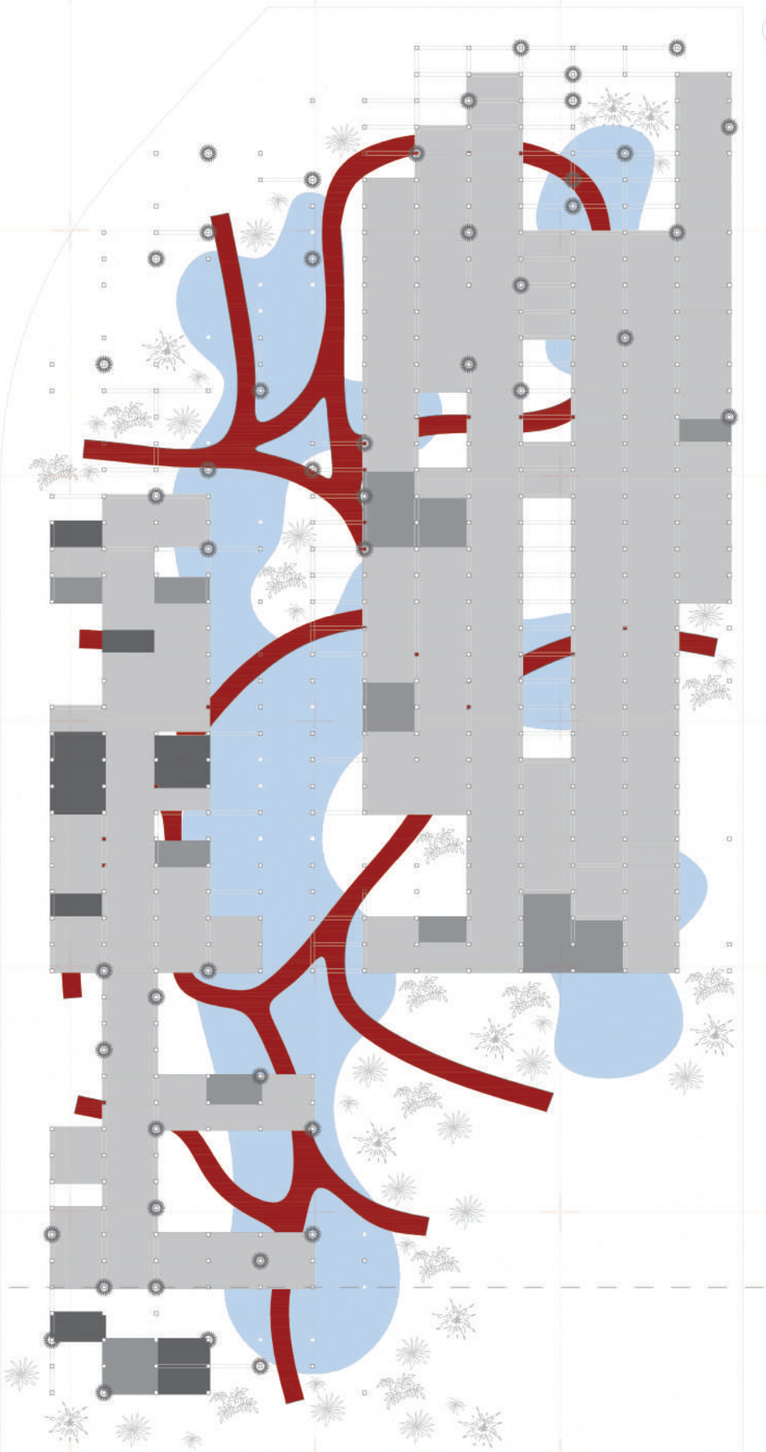
OSNOVA SA PRIKAZOM PEŠAČKE STAZE

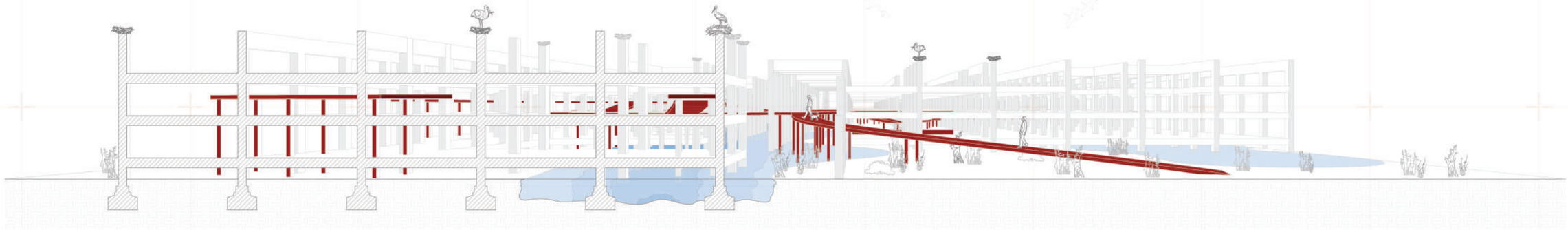
kinetički moduli

OSNOVA SA PRIKAZOM GNEZDA

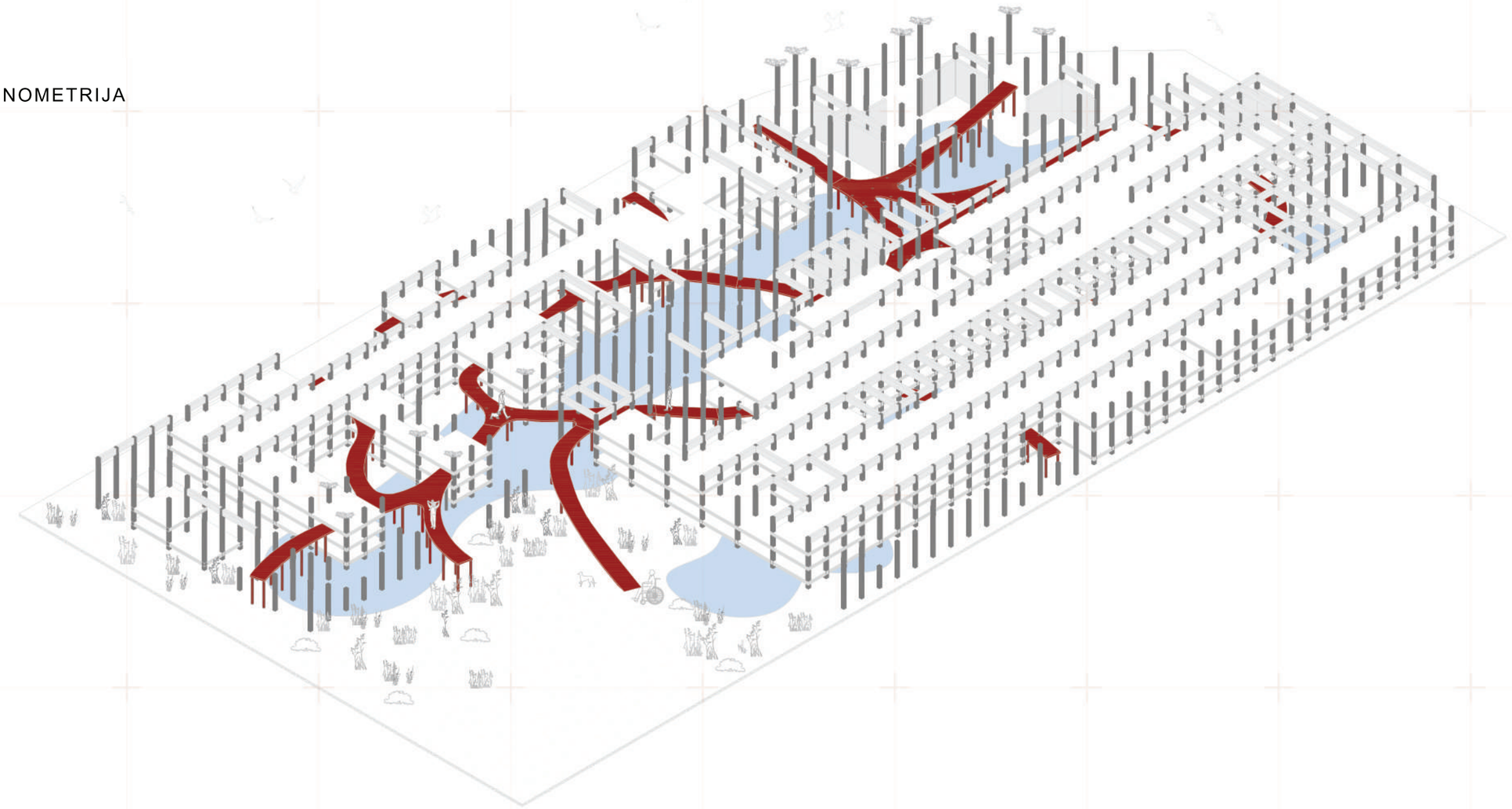

PRESEK A-A

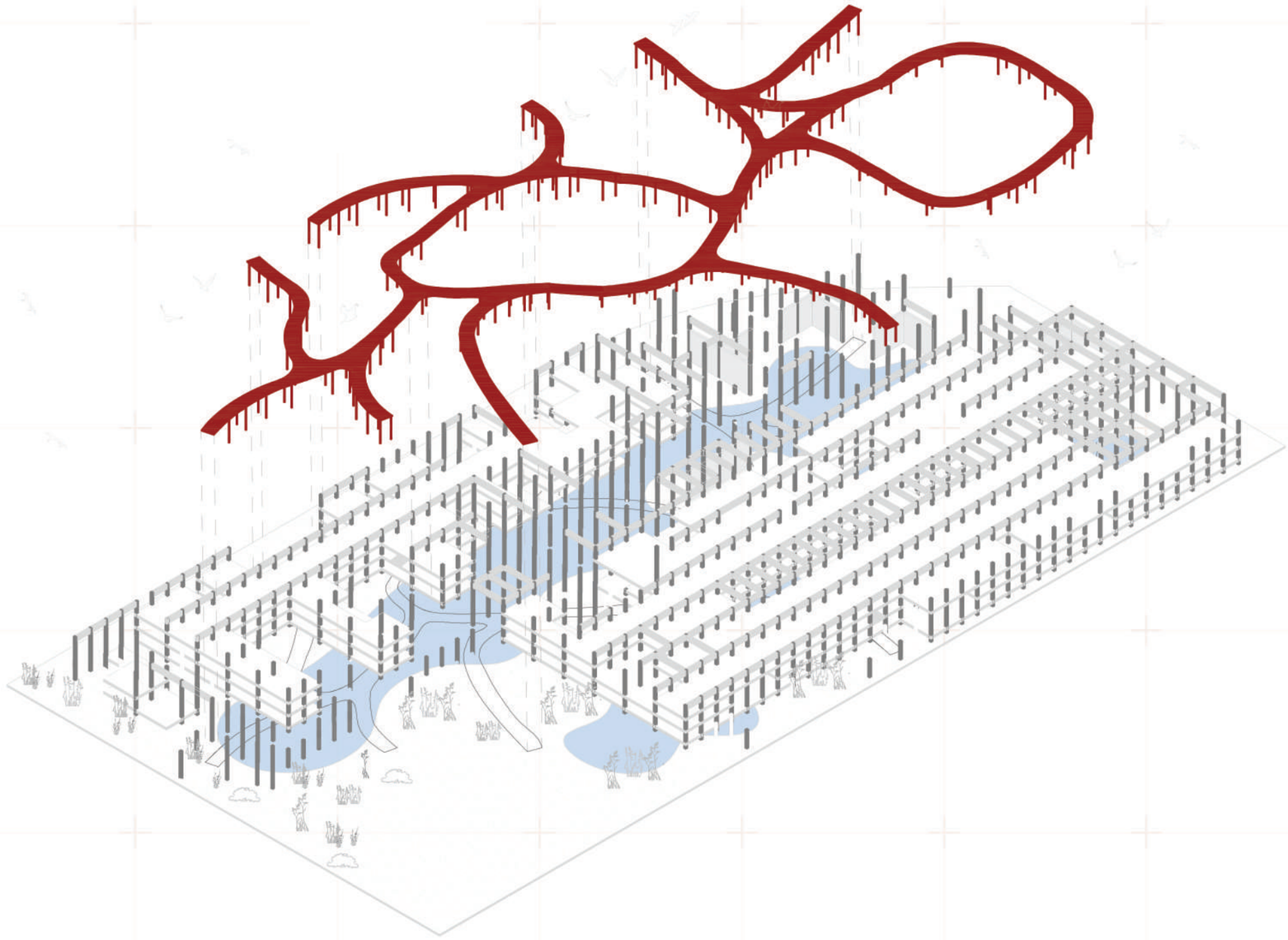

uvođenje vodene površine kao novog mikrostaništa koje obezbeđuje izvor vode i hrane za rode, ali i druge vrste ptica, insekata i vodozemaca

AKSONOMETRIJA

EKSPLODIRANA AKSONOMETRIJA

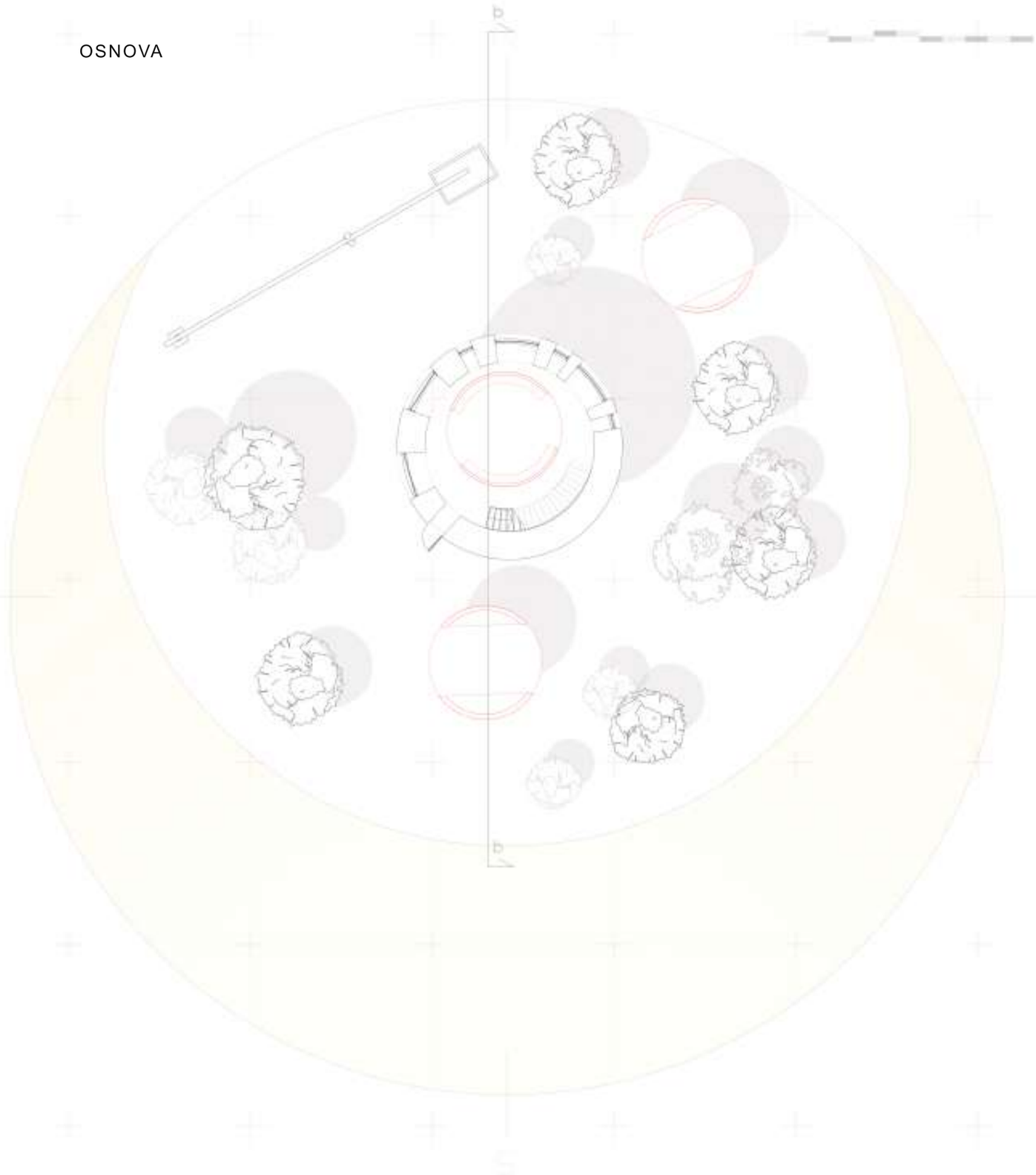
Na određenim mestima sistem rampi se širi i postepeno uzdiže, formirajući prostorne džepove namenjene posmatranju roda. Ove osmatračnice pozicionirane su na kontrolisanoj udaljenosti od zona gnežđenja, čime se omogućava vizuelni kontakt sa vrstom bez direktnog narušavanja njenog staništa i prirodnih obrazaca ponašanja.

VIZUALIZACIJA

OSNOVA

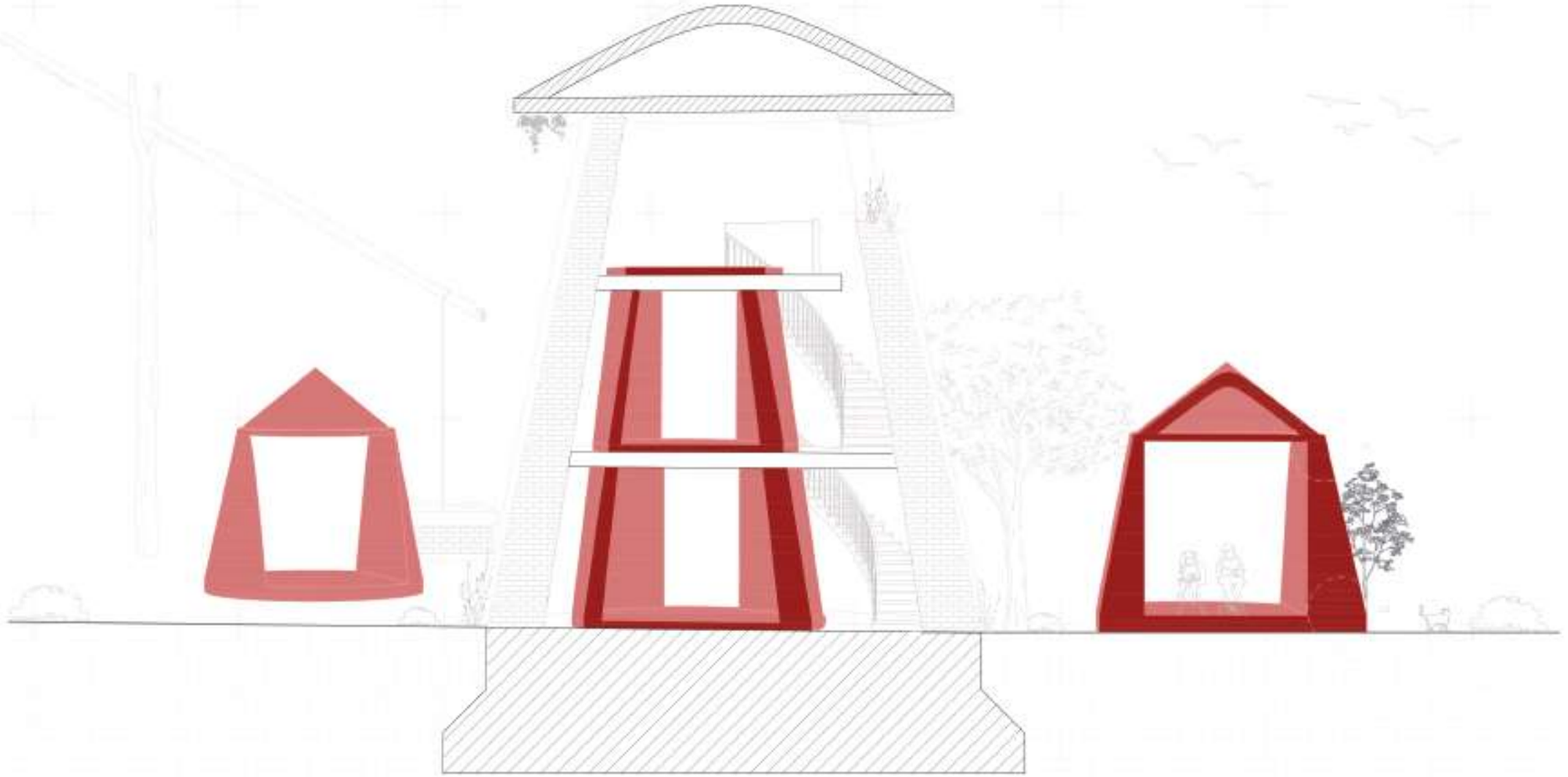

Koncept rekonstrukcije vetrenjače zasniva se na principu *home within home*. Postojeća opna objekta zadržava se kao nosilac memorije, identiteta i materijalnog kontinuiteta mesta, dok se unutar nje uvodi potpuno nova, savremena prostorna struktura.

Vetrenjača se reaktivira kao mali ruralni *coworking hub*. Prostor za individualni rad, sastanke, razmenu znanja i privremeni boravak kreativaca, istraživača i lokalnih korisnika.

Lokacija vetrenjače pripada delu Gospođinaca poznatom kao Dudara, prostoru koji je nekada karakterisao veliki broj stabala duda, od kojih su danas sačuvana tek pojedinačna stabla. Uz vetrenjaču se nalazi i bunar iz 1934. godine, kao trag nekadašnje infrastrukture ruralnog pejzaža. Projekat ove elemente prepoznaje kao postojeći sloj mesta i ponovo ih aktivira, čime regeneracija ne počinje dodavanjem novog, već obnavljanjem odnosa između arhitekture, vode, vegetacije i zajednice.

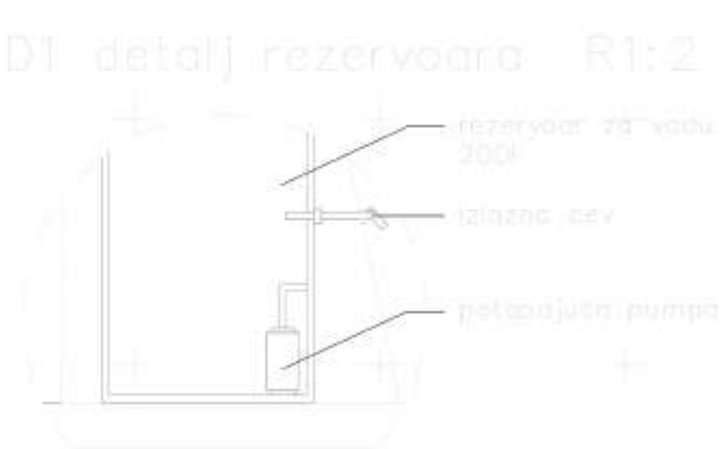
PRESEK

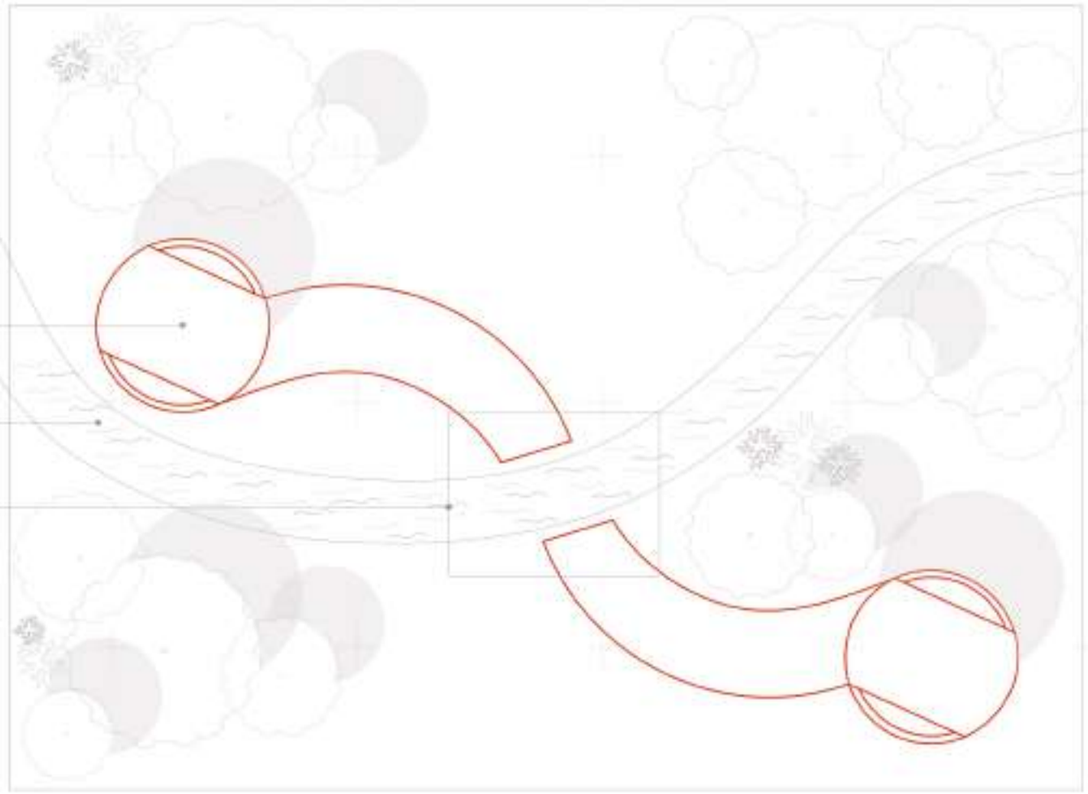

Pri sanaciji vetrenjače, deo oštećenog zida dopunjen je specijalnim opekama sa šupljinama za gnežđenje solitarnih pčela, čime konstruktivna intervencija istovremeno postaje i stanište za oprašivače.

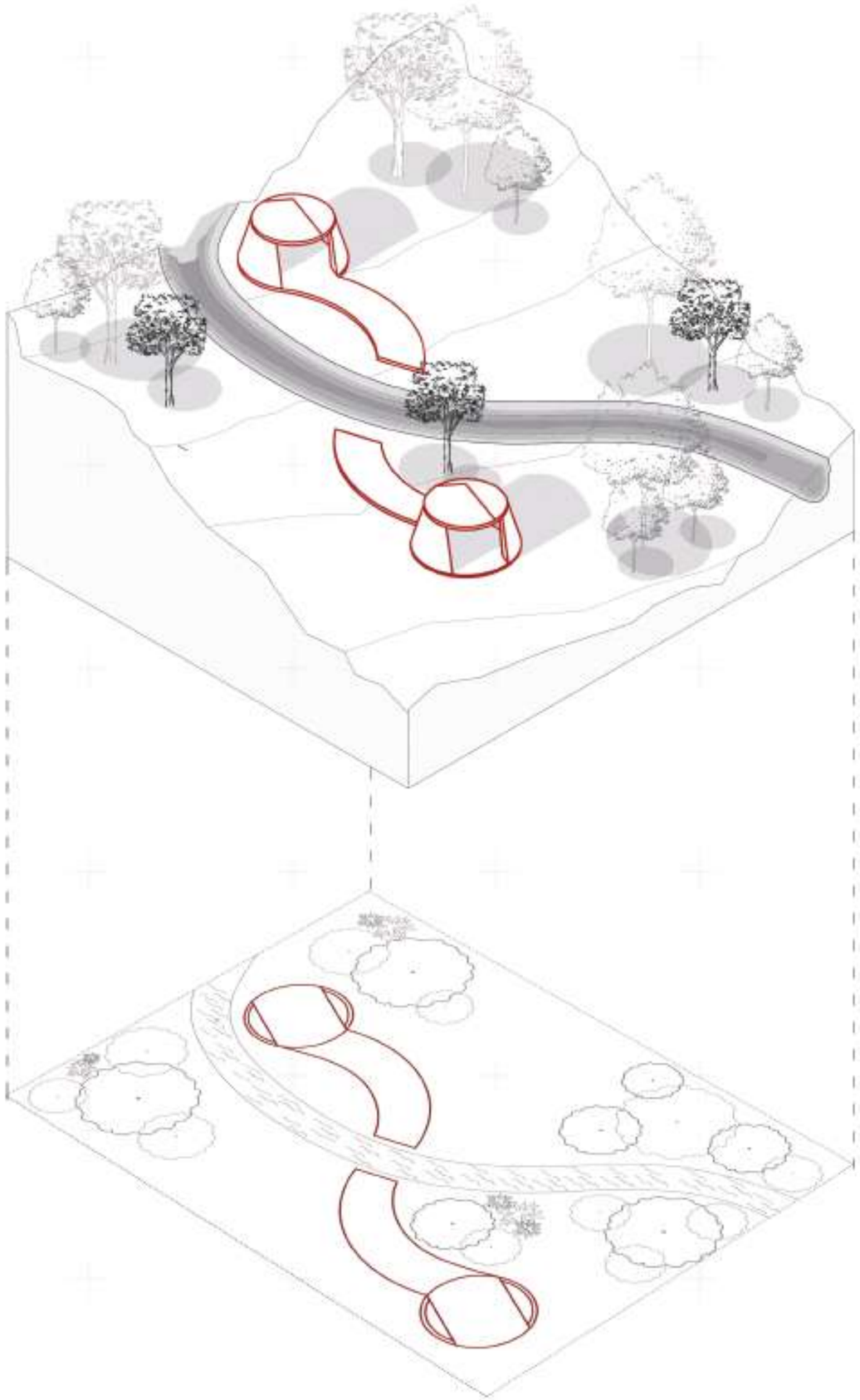

Regeneracija Borske reke ostvaruje se formiranjem sistema bioaktivnih močvarnih zona koje koriste mineralne supstrate, autohtonu hidrofilnu vegetaciju i mikroorganizme za zadržavanje i imobilizaciju preostalih zagađujućih materija.

Arhitektura je svedena na minimum i postaje okvir za postepenu regeneraciju ekosistema, stvarajući prostor koji podjednako pripada čoveku, flori i fauni.

Kao i na lokaciji RE:CLAIM, sistem rampi integriše kinetičke elemente koji energiju kretanja korisnika pretvaraju u električnu energiju. U okviru intervencije uvode se i mikroekotoni kao male adaptivne prostorne jedinice koje integrišu sopstvene sisteme za prikupljanje i korišćenje kišnice Njihova namena nije fiksna, već se prilagođava potrebama lokacije, pa mogu služiti kao prostori za naučna okupljanja, terenska istraživanja, edukativne radionice i praćenje procesa regeneracije rečnog ekosistema.

GODINA: ???

MB20222

